

۱) کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- ۱○ افکار
۲○ کتب
۳○ فصول
۴○ متن

۲) معنی کدام کلمه با توجه به املاي آن درست است؟

- ۱○ احریمین: شیطان
۲○ حمت: تلاش
۳○ تعالی: بلندمرتبه
۴○ هاشیه: اطراف

۳) متضاد کلمه‌ی «زندگی» کدام است؟

- ۱○ حیات
۲○ مرگ
۳○ خوشحال
۴○ زیستن

۴) برای کلمه‌های زیر یک هم خانواده بنویسید.

حفظ: ----- معلم: ----- مجموع: -----

۵) کلمه‌های زیر را با توجه به معنای داده شده با حروف مناسب کامل کنید.

عام: غذا
ربید: بهار
مه: آواز
فیل: برتری

۶) با توجه به واژگان زیر معنی درست را انتخاب کنید.

فرجام: (پایان - انجام)
غریب: (نزدیک - ناآشنا)

۷) در جمله‌های زیر شکل درست واژه‌های داخل کمانک را انتخاب کنید.

- الف) باید دانست که جماعت، (لایق - لایغ) چه نوع سخن است.
ب) محمد دلش برای کوچه‌های (ثمرقند - سمرقند) تنگ می‌شود.
ج) دانش‌آموزان (انشای - انشاء) خود را در کلاس خواندند.
د) شهید داستانی پراز (حادثه - هادته) و زیبایی است.

۸) متن زیر را بخوانید و غلط‌های آن را اصلاح کنید.

گفت: وسیت کنم شما را که خدای عذوجلّ به یگانگی شناسید و وی را اتاعت دارید و بدانید که کردار ذشت و نیکوی شما می‌بیند و آنچه در دل دارید، می‌داند و زندگانی شما به فرمان اوست.

اندیشه کردن اندر کار خالق و مخلوق، روشنایی افزایش اندر دل و غفلت از این و نااندیشیدن تاریکی افزایش اندر دل و نادانی، گمراهی است.

وطن، خانه‌ی شماسست و من عامل پیوستگی و اتحاد همه‌ی اعضای این خانه‌ام. شناسنامه و سند شناخت شما در هر جای ایران و در هر گوشه‌ی جهان، زبان ملی ایرانیان، یعنی زبان فارسی است.

در میان دانشمندان معاصر ایران، باید علامه دهخدا را بزرگ مرد فرهنگ ایران دانست. او آثار باارزشی از خود به یادگار گذاشته است.

مشورت نکردن در کارها، ضعیف‌رایی باشد و هیچ شغلی بی مشورت، نیکو نیاید.

نیکویی گویند و نیکوکاری کنید. پارسا باشید و چشم و گوش و دست از حرام و مال مردمان، دور دارید.

بدان که قصه خواندن و شنیدن، فایده بسیار دارد: اول آنکه از احوال گذشتگان خبردار شود.

دویم آنکه چون عجایب بشنود، نظر او به قدرت الهی گشاده گردد.

۳) با توجه به معنای جمله، زیر شکل صحیح کلمه خط بکشید.

الف) هر که بر معصیت (مصر - مسر) بودف از خدای تعالی نترسد.

ب) باید که (قرض - غرض) صحبت بشناسی.

ج) باید دانست که جماعت (لایق - لایغ) چه نوع سخن است.

۴) کلمات متضاد را در ابیات و عبارات زیر بیابید.

الف) سخن در میان دو دشمن، چنان گوی که اگر دوست گردند، شرم زده نشوی.

ب) موج ز خود رفته‌ای، تیز خرامید و گفت: مستم اگر می‌روم، گر نروم نیستم

ج) دوستان و دشمنان را می‌شناسم من، زندگی را دوست دارم مرگ را دشمن

۵) هر دسته از کلمات را به صورت جمله مرتب کنید.

نیست - مردمان - بی‌عیب - عیب - را - مکنید - که - هیچ‌کس

۶) کدام کلمه با بقیه فرق دارد؟

الف) غرور - غریب - غرب - قریب

ب) ثابت - صادق - صمیمی - صبور

۷) در عبارت‌ها و مصراع‌های زیر منادا و نشانه‌ی ندا را پیدا کنید.

الف) بلبل، مژده‌ی بهار بیار

ب) ای وطن، همچو باران بهاری

ج) سعدیا، مرد نکونام، نمیرد هرگز

۸) با توجه به معنی گزینه‌ی صحیح را انتخاب کن.

حیات: زندگی

حیاط: زندگی

ثواب: کار خوب و پسندیده

صواب: کار خوب و پسندیده

۹) مفرد کلمه‌های زیر را بنویس.

الف) ظروف: -----

ب) ساعات: -----

ج) ملل: -----

د) بازوان: -----

۱۰) هم معنی (مترادف) کلمه‌های زیر را بنویس.

الف) مشفق: -----

ب) تهی: -----

ج) احسان: -----

د) کهن: -----

ه) مشاورت: -----

و) تدبیر: -----

۱۱) بیت‌های زیر را به نثر ساده بازنویسی کنید.

الف) به دست آهن تفته‌کردن خمیر / به از دست بر سینه پیش امیر

ب) خروشید و جوشید و برکند خاک / ز سَمَش زمین شد همه، چاک چاک

۱۲) نقش دستوری کلمه‌های مشخص شده را بنویسید.

دهقان چو تنور خود از این هیمه برافروخت

۲) در جمله‌های زیر کدام آرایه استفاده شده است؟

الف) غنچه با دل گرفته گفت: (زندگی، لب ز خنده بستن است.)

ب) بزد تیغ و بنداخت از بر سرش / فروریخت چون رود، خون از برش

ج) کلماتی چو در آویزه‌ی گوش / مسجد کوفه هنوزش مدهوش

۳) مفرد کلمات زیر را بنویسید.

واژگان: ----- آفاق: ----- جوامع: -----

۴) به مطلبی که به طور غیرمستقیم صحبت می‌کنیم، چه می‌گویند؟

۵) در عبارت «--- بار سوم رخس به تنگ می‌آید---» به تنگ آمدن کنایه از چیست؟

۶) جمله‌های زیر را به نثر ساده بنویسید.

دوست، همی طلب و دوستان کهن را بر جای همی دار تا همیشه بسیار دوست داشته باشی.
مرد اگر بی برادر باشد، به که بی دوست.

۷) مفهوم ضرب‌المثل «نوش دارو بعد از مرگ سهراب» را بنویسید.

۸) در کدام عبارت شبه جمله به کار رفته است؟

الف) افسوس! که چنان جانور عزیزی را بی جان کردم.

ب) گشاده است بر ما، در راستی.

۹) در ابیات زیر، کدام کلمات کوتاه شده است؟ کامل آن‌ها را بنویسید.

الف) همچو حافظ غریب در ره عشق / به مقامی رسیده‌ام که مپرس

ب) کز من نه دگر بیخ و بُنی ماند و نه شاخی / از تیشه‌ی هیزم‌شکن و اژه‌ی نَجّار

۱۰) موضوع قالب غزل در شعر چیست؟

۱۱) یکی از موضوعات را انتخاب کنید و انشا بنویسید. (با رعایت قواعد نگارشی)

الف) کتاب و کتابخوانی

ب) تابستان و برنامه‌های من

ج) خاطره‌ای از دوره‌ی ابتدایی

نمونه سؤالات امتحان استان خراسان رضوی - ناحیه‌ی ۲ مشهد - نوبت عصر (خرداد ۹۶)

۱) کدام گروه با بقیه متفاوت است؟

۱) مشهد، شاهد   ۲) معرفت، عرفان   ۳) علم، دانش   ۴) مکتب، کاتب

۲) دو کلمه‌ی متضاد (شکست و پیروزی) را در یک جمله به کار ببرید.

۳) نثر کهن را به نثر ساده‌ی امروزی برگردانید.

الف) تدبیر ده‌تنه چون زور ده‌مرده باشد.

ب) نخست کسی من باشم که بدو گروم.

۴) دو کلمه بنویسید که با واژه‌ی «داستان» هم قافیه باشد.

۵) تعداد جمله‌ها را در بیت زیر مشخص کنید.

چون عمل در تو نیست نادانی

علم چندان که بیشتر خوانی

آزمون شماره ۱

- ۱) گزینه‌ی «۴»: سایر گزینه‌ها جمع و گزینه‌ی «۴» مفرد است.
- ۲) گزینه‌ی «۳»
- ۳) گزینه‌ی «۲»
- ۴) حفظ: حافظ / معلم: عالم / مجموع: جمع
- ۵) طعام: غذا - ربع: بهار - نغمه: آواز - فضیلت: برتری
- ۶) فرجام: پایان - غریب: ناآشنا
- ۷) الف (الف لایق، ب) سمرقند، ج) انشای، د) حادثه
- ۸) وصیت: وصیت - عدو: عدو / عزوجل: عزوجل - اطاعت: اطاعت - ذشت: زشت

آزمون شماره ۲

- ۱) ۱- غروب، ۲- بدرقه، ۳- فرصت، ۴- خواندنی‌ها
- ۲) ظاهر: ظواهر، ظهور / اعتدال: عدل، عدالت
- ۳) ساعات: ساعت / علما: عالم
- ۴) ضعیف‌رایی ≠ قوی‌رایی / روشنائی ≠ تیرگی
- ۵) ثواب / غیبت
- ۶) سپاسگزار = شکرگزار / بعثی = نیروهای ارتش عراق در زمان صدام
- ۷) تلقظ / سلاطین

آزمون شماره ۳

- ۱) سلاطین ← سلطان / مقصود ← قصد / شهید ← شاهد
- ۲) نویسنده + ان ← نویسندگان
- راننده + ان ← رانندگان
- پرنده + ان ← پرندگان
- ۳) آفات: آفت / عضو: اعضا / ساعات: ساعت / حس: حواس
- ۴) دریا: ساحل - کشتی - آرامش - مرغ ماهی‌خوار
- سحر: طلوع خورشید - هوای خنک - صدای اذان - زوزه‌ی گرگ‌ها
- ۵) باید داند که جماعت (لایق) چه نوع سخنی است. بیشتر از آن گوید که مردم (راغب) آن باشند. سخنان (محال) و (گراف) نگوید که در چشم مردم سبک شود.
- ۶) چیرگی - محاصره‌شده

آزمون شماره ۴

- ۱) کتب: کتاب، کلمات: کلمه، فصول: فصل، متون: متن
- ۲) الف (برخاست، ب) مشفق، ج) انشای، د) احوال
- ۳) فکر: افکار - تفکر / شهید: شاهد - شهدا / مقصود: قصد - قاصد
- ۴) تغییر و (تحول)، ویژگی هر پدیده‌ی زنده‌ای است. چهره‌ی نوشتاری و خطی من برای ایجاد دوستی و (صمیمیت) میان ما و شما کمی بیشتر (اهمیت) دارد.
- ۵) بهاران
- ۶) الف (طولانی - سمرقند، ب) تألیف

آزمون شماره ۵

- ۱) فصول: فصل، کتب: کتاب، فاضل (کلمه‌ی مفرد)، مطالب: مطلب
- ۲) الف (خواست، ب) املا، ج) کهن، د) لایق
- ۳) نظم: ناظم، منظم / تعلیم: علم، معلم / تحصیل: حصول، محصول
- ۴) تلاش و کوشش شما تنها فرزند مهربان (باعث) سربلندی و عزت من می‌شود. بزرگی و (عظمت) من و شما به این است که با هم و نگهبان هم باشیم.
- ۵) صبحگاهان
- ۶) الف (نسخه - اسرارنامه، ب) ذوالفقاری - دشمن

آزمون شماره ۶

- ۱) الف (دل سوخته، ب) قوی پنجه، ج) گرانبها، د) آتش‌گر، ه) قصه‌گویی
- ۲) الف (نویسنده + ان ← نویسندگان
- ب) وابسته + ان ← وابستگان
- ۳) الف (معرفت، ب) اسرارنامه
- ۴) سربازان دشمن (بعثی) به صورتی (غافلگیرکننده) از رودخانه‌ی بهمین شیر گذشتند و می‌خواستند شهر (محاصره‌شده‌ی) آبادان را به (اشغال) کامل خود در بیاورند.
- ۵) الف (شهدای، ب) برمی‌خاستم
- ۶) الف (مناظره: نظر، ب) فصل: فصول، ج) طاهر، د) معلوم: تعلیم
- ۷) الف (روم ≠ نروم - هستم ≠ نیستم، ب) زندگی ≠ مرگ - دوست ≠ دشمن